

Co-funded by
the European Union

azikus

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Sport „Walk around the Earth”

Treći challenge: „World Cup History Route”

Trinaesto svjetsko nogometno prvenstvo

Ova priča inspirirana je stvarnim događajima vezanima uz svjetska nogometna prvenstva i povijesni kontekst vremena u kojem su se odvijala. Riječ je o stvaralačkom pripovijedanju oblikovanom kao da ga iznose poznati nogometaši tog razdoblja, no sadržaj je fikcija. Izjave, misli i doživljaji prikazani u pričama nisu stvarni niti potvrđeni, već su rezultat autorske interpretacije. Ovim sadržajem ne tvrdi se da su navedene osobe zaista izrekle ili mislile opisano, osobito imajući u vidu da mnoge od njih više nisu među nama.

Ciudad de México (Meksiko), lipanj 1986.

Dok smo mi u Meksiku sanjali naslov svjetskih prvaka, čovječanstvo je gledalo eksploziju rakete Challenger sa sedam astronauta samo nekoliko trenutaka nakon polijetanja. Nekoliko mjeseci kasnije dogodila se i katastrofa u Černobilu, nesreća koja je šokirala cijeli svijet.

Izvor: flickr.com

Izvor: commons.wikimedia.org

Te godine ubijen je švedski premijer Olof Palme, a svijet su napustili i veliki kipar Henry Moore te filozofkinja Simone de Beauvoir.

Istovremeno, kina su bila prepuna ljudi koji su gledali Top Gun, a klinci po cijelom svijetu su igrali Super Mario Bros i The Legend of Zelda na prvim Nintendo konzolama. Svijetom glazbe su vladali Madonna, Tina Turner, David Bowie, Queen i Bon Jovi.

Ali nas nogometaše zanimalo je samo jedno - Svjetsko prvenstvo u Meksiku.

Meksiko je tada živio nogomet od jutra do mraka. Na ulicama se igralo s loptom od krpa, na svakom koraku svirali su mariachi, a stadionima su odzvanjali bubnjevi. Sjećam se jednog navijača s ogromnim bubnjem kojeg su svi zvali "el tamborero". Nije prestajao udarati ni sekunde. Taj ritam osjećao si u prsima cijelu utakmicu. Tribine su bile šarene, pune zastava, pjesme i dima.

Baš na tom prvenstvu cijeli je svijet prvi put masovno upoznao i čuveni “meksički val” na tribinama. Tisuće ljudi dizale su se i sjedale u savršenom ritmu, a taj val prolazio je stadionom kao neka živa rijeka energije. Nakon Meksika taj je prizor postao simbol velikih sportskih događaja širom svijeta.

Izvor:commons.wikimedia.org

A Meksiko je tih dana bio pun nevjerojatnih priča. Jedna od onih koje se i danas prepričavaju bila je priča o navijaču koji je biciklom prešao gotovo 10.000 kilometara samo da bi stigao na Svjetsko prvenstvo. Putovao je mjesecima kroz nekoliko država, spavao gdje je stigao i živio za trenutak kad će ući na stadion. A onda, čim je stigao u Ciudad de México, netko mu je ukrao bicikl. Ostao je bez svega, čak nije imao ni novca za kartu za utakmicu. Ljudi su mu kasnije pomagali koliko su mogli, a njegova priča postala je simbol ludila i strasti koju je tada izazivao nogomet.

A uvjeti? Strašni i veličanstveni u isto vrijeme. Velika nadmorska visina, vrućina, sparina... nakon sprinta imao si osjećaj da nema zraka. Ali upravo je to davalo prvenstvu poseban karakter.

Nogometni klubovi su postajali bogatiji, televizija moćnija, a nogomet sve više globalni spektakl. Više se pazilo na prehranu, fizičku pripremu i oporavak. Sve više se uvodila znanost u nogometne treninge. Danas igrači imaju privatne nutricioniste i GPS uređaje, a mi smo tada uglavnom imali srce, talent i malo leda za ozljede.

Izvor: picryl.com

Protiv Belgije u polufinalu igrao sam možda najbolju utakmicu u životu. Pobijedili smo 2:0, a oba gola sam zabio ja. Drugi gol... još danas ne znam kako sam prošao kroz sve one igrače. Kao da je lopta bila zalijepljena za moju nogu. Nakon utakmice Meksikanci su mi skandirali ime kao da sam njihov.

Ali prije toga dogodila se utakmica o kojoj će se pričati zauvijek, četvrtfinale protiv Engleske. To nije bila obična utakmica. Atmosfera je bila puna emocija i tenzija. I onda sam zabio dva gola koja će me pratiti cijeli život.

Prvi... "Božja ruka". Svi su vidjeli nešto drugačije. Jedni kažu prevara, drugi snalažljivost. Sudac je priznao gol i priča je otišla u povijest. Samo četiri minute kasnije zabio sam drugi pogodak. Prošao sam pola engleske momčadi i dao gol koji mnogi i danas zovu najljepšim u povijesti svjetskih prvenstava. Nevjerojatno je da su se ta dva potpuno različita gola dogodila na istoj utakmici.

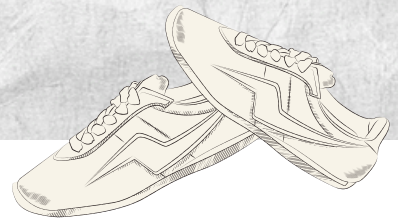
U finalu nas je čekala Zapadna Njemačka. Nijemci su imali strašno jaku ekipu s Matthäusom, Rummeniggeom, Völlerom, Brehmeom, Schumacherom, Littbarskim, Allofsom, i dr. Vodili smo 2:0, oni su izjednačili na 2:2 i činilo se da nam naslov klizi iz ruku. A onda sam dodao savršenu loptu Burruchagi koji je krenuo sam prema голу. Kad je zabio za 3:2, znao sam da smo prvaci svijeta. Taj osjećaj... teško ga je opisati.

Treće mjesto osvojila je Francuska predvođena velikim Michelom Platiniem, a najbolji strijelac prvenstva bio je Englez Gary Lineker sa šest pogodaka.

Prvenstvo je donijelo i mnogo zanimljivosti. Prvi put su se ozbiljno koristile televizijske usporene snimke iz više kutova pa su ljudi kod kuće mogli vidjeti detalje kakve prije nisu mogli. Lopta Adidas Azteca bila je prva potpuno sintetička lopta u povijesti svjetskih prvenstava, puno otpornija na kišu i trošenje od starih kožnih lopti.

Još jedna zanimljivost, Meksiko je postao prva država koja je dva puta organizirala Svjetsko prvenstvo. Prvenstvo se trebalo održati u Kolumbiji, ali su odustali zbog financijskih problema.

I da, mnogi su tada tvrdili da smo imali previše slobode kao igrači. Nismo bili pod tolikim nadzorom kao danas. Nakon utakmica znalo se slaviti dugo u noć, a neki igrači pušili su čak i tijekom priprema. Danas je to nezamislivo.

Sportske zanimljivosti iz 1986.

- Mike Tyson je sa samo 20 godina postao najmlađi svjetski prvak u teškoj kategoriji u povijesti boksa.
- Boris Becker je nastavio svoju senzacionalnu priču i osvojio Wimbledon drugu godinu zaredom. Imao je samo 18 godina i igrao je tenis snagom kakva se rijetko viđa.
- U Formuli 1 legendarni Alain Prost osvojio je drugi uzastopni naslov prvaka nakon jedne od najdramatičnijih sezona ikad. Završna utrka ostala je zapamćena po pucanju gume Nigelu Mansellu.
- Boston Celtics predvođeni Larryem Birdom osvojili su NBA naslov, a mnogi tu momčad i danas smatraju jednom od najboljih u povijesti košarke.
- Te godine održan je i legendarni dvoboj za naslov svjetskog prvaka u šahu između Garrya Kasparova i Anatolya Karpova. Njihovo rivalstvo bilo je toliko veliko da su ga pratili i ljudi koji nikad nisu igrali šah.

Izvor: commons.wikimedia.org

Vaš Diego Armando Maradona

Autori:

Juraj Horžić, prof.

Sara Horvat, mag.educ.inf